

**Commentariorvm, Ac Dispvationvm In Primam Partem
Sancti Thomæ Tomvs ...**

Complectens Quæstiones à XXVII. vsque ad LXIV. & à Quæstione CVI.
vsque ad CXIV.

Vázquez, Gabriel

Antverpiæ, 1620

Soluitur ratio secundæ sententiæ. c. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-81000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-81000)

nim sequitur, in eius sententia non posse unitatem esse negationem diuisionis, quia vnus negationis non est alia negatio. Sed neque dici potest ita opponi priuatiue unitatem, & multitudinem, vt negatio sit in multitudine, habitus vero, & forma positiua in unitate. Hoc enim praterquam quod nullis hactenus docuit, nec vllus aliquo fundamento nixus poterit affirmare; ducit nos in absurdum superius contra Magistrum impugnatum, vt manifeste patet.

CAPVT III.

Solutio ratio secunda sententia:

AD argumentum sententiae sancti Thomae, & aliorum, quo probant, multitudinem transcendentalem non esse formam aliquam positiuam supra singulas unitates, etiam secundum rationem. Respondeo, idem dicendum esse de multitudine rerum quantarum, & quantitate carentium, nimirum vtrobique rationem multitudinis esse aliquid positiuum supra singulas unitates, quod nomine diuisionis explicari solet: nec esse peculiare aliquid in vna multitudine, quod non sit in alia, quo minus vtraque sit, in eodem praedicamento. Quod enim singulae unitates quantitate continua praeditae sint, videtur omnino accidentarium ratione numeri, vt in praedicamento ponatur: namque quantitas numeri cum sit discreta, non in singulis unitatibus, sed in eorum diuisione, & discretionem attendenda est; haec autem etiam in spiritualibus reperitur. Quare Arithmetici ex eisdem proutus principijs disputant de numeris, siue rerum corporearum sint, siue spiritualium. Ego vero vehementer suspicor, vtrumque numerum sub propria ratione numeri esse aliquid per rationem, & intellectum, tamen si vterque in ratione multitudinis positiua aliquam, & realem formam ratione saltem distinctam ab unitatibus significet: dixi sub ratione numeri, quia prater realem diuisionem, numerus etiam constat ratione prioris, & posterioris: est enim ordo inter primam, secundam, tertiam, & reliquas unitates, ratione cuius dicuntur numeri differre: atqui hic ordo, & distinctio numerorum solum est per nostrum intellectum, sicut enim ab hac unitate incipimus numerare, & definimus in illam possemus e contrario incipere, & denique a quacunque unitate multitudinis initium ducere, liberum est. Cum igitur non sit ex natura rei in rebus ipsis ordo primae, secundae, & tertiae, sed in nostro intellectu, sequitur eam rationem, qua essentialiter coplectitur multitudo in ratione numeri esse per intellectum nostrum. Caterum ratio multitudinis realis est, & positiua, distincta saltem operatione intellectus ab unitatibus, ea vera est ratio diuisionis, & huic opponitur vnitas vt supra probatum manet.

Tria tamen obseruanda supersunt, primum est, esse quidem in diuinis personis ordinem primum intellectum, quo ordine ex natura rei est prima, secunda, & tertia persona: hic tamen ordo non est numeri; ordo enim numeri non est, nisi per intellectum, nam vt numerentur personae, ita posset initium numeri sumi ab Spiritu sancto, sicut ab vnaquaque alia persona; ex qua doctrina supra disputatione 37. cap. 4. facile & recte ex-

plicauimus locum Ihsidori, qui viris doctissimis nostrae aetatis adeo difficilis visus est, vt corruptum esse censerent. Est igitur ille ordo originis, quo vna persona dicitur esse principium alterius, & altera ab illa procedere, prior autem dicitur illa; a qua alia procedit, quae vero procedit posterior dicitur, de quo ordine reali copiosius disseremus diff. 169.

Secundo notandum est, ideo in Concilio apud Patres aliquando dici, Deum nec capi numero, nec recedere a numero, quia simul in eo est vnitas essentiae, & Trinitas personarum. Sic in Concilio Toletano II. in confessione fidei dicitur de Deo. Nec recedit a numero, nec capitur numero. *Quod a loco: Pater meo: Plicani.* In relatione enim personarum numerus cernitur, in vnitate autem essentiae, quid numeratum sit non comprehenditur. Et Bernardus lib. 5. de consideratione circa medium adducit illud Boethij de Trinitate, Hoc vero vnum, in quo nullus est numerus, subiungit vero ipse Bernardus, Trinitas est tamen Deus. Quid ergo destruimus, quod dictum est de vnitate, quia inducimus Trinitatem? non, sed statuimus vnitatem. Et infra. Quid sibi vult ipse (vt ita loquar) absque numero numerus? Si tria, quomodo non numerus? Si vnum, vbi numerus? sed habeo, inquis, quid numerem, & quid non numerem, substantia vna est, personae tres sunt. Solum autem ibi contra Gilbertum contendit Bernardus, non posse numerari essentiam & personam, tanquam distincta, de quo satis superque disputatione 116. c. 5. & 120. cap. 4. dictum est. Quod si aliquando Patres absolute Deum praedicant sine numero; ex parte essentiae intelligunt, ne plures Deos concedere videantur.

Tertio obserua, perperam allegari Ambrosium a Magistro in primo distinct. illa 24. ad probandum nomina numeri negatiue tantum in Deo dici, nam Ambrosius libro 1. de fide capit. 2. quilo-
cus citatur a Magistro, loquitur solum in sensu quem hactenus explicauimus, cum videtur numerum Deo negare, ait enim ante medium capit. *Diversitas (intelligit personarum) plures facit, vnitas potestatis excludit numeri quantitatem, quia vnitas numerus non est, sed haec omnium est principium.*

ARTICVLVS IV.

Vtrum hoc nomen, persona, possit esse commune tribus personis.

AD quartum sic proceditur. Videtur quod hoc nomen persona, non possit esse commune tribus personis. Nihil enim est commune tribus personis nisi essentia. Sed hoc nomen persona, non significat essentiam in recto. Ergo non est commune tribus. *176. 176. 25. a. 3. 2. 3. 11. 2. 9. a. 4. 4.*

2. Praterea. Commune opponitur incommunicabili. Sed de ratione personae est, quod sit incommunicabilis: vt patet ex definitione Richar. de S. Victore supra posita. Ergo hoc nomen, persona non est commune tribus. *2. 29. ar. ad 4. 118.*

3. Praterea. Si est commune tribus, aut ista communitas attenditur secundum rem: aut secundum rationem. Sed non secundum rem, quia sic tres personae esset vna

